

Осмоловський С.В., ст.гр. ФК-10-1
Науковий керівник:
к.т.н., доц. каф. ЕАіФ Штефан Н.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Для того, щоб стати дійсно незалежною державою, підвищити не тільки добробут своїх громадян, а й загальний економічний рівень розвитку країни до загальноєвропейського, насамперед, треба визначити стратегічний напрям державної економічної політики. Це інноваційний розвиток економіки. Основна структурна ланка – це промислове підприємство. Тому розробка ефективної інноваційної політики промислового підприємства є найважливішою задачею сьогодення. Розробка ефективної інноваційної політики промислового підприємства тісно пов'язана з визначенням критеріїв оцінки ефективності інвестиційних проектів.

Нині правова система України включає понад 100 законів і інших нормативних актів, що регулюють інвестиційну діяльність. Насамперед це Закон України “Про інвестиційну діяльність”, Декрет Кабінету Міністрів України “Про режим іноземного інвестування”, Закон України “Про державну програму заохочення іноземних інвестицій в Україні”, Закон України “Про цінні папери і фондову біржу”, що створюють основу правового регулювання інвестиційної діяльності.

З теорії та практики впливає значна кількість різних методів оцінки ефективності інвестиційних проектів, які можна поділити на дві основні групи: статичні та динамічні.

Статичні методи передбачають розрахунок показників на основі недисконтованих грошових потоків, тобто вони не враховують зміну вартості грошей в часі. Такі методи здебільшого використовувались в умовах командно-адміністративної системи.

Динамічні ж методи, навпаки, враховують зміну вартості грошей в часі і передбачають приведення вартостей усіх грошових потоків до одного й того ж самого періоду шляхом їх дисконтування чи компаундингу (нарощування). Саме динамічні методи набули широкого застосування в більшості країн світу. Вони виявились найбільш концептуально правильними та загальнопридатними для застосування в ринкових умовах.

Процес оцінки інвестицій можна умовно розділити на три етапи:

- перший етап — оцінюється обсяг інвестицій і майбутніх грошових надходжень;

- другий етап — оцінка ступеня ризику інвестицій, очікуваних грошових надходжень і визначається з оціненого ступеня ризику відповідна вартість капіталу;

- третій етап — очікувані грошові надходження зводяться до теперішньої їх вартості (та певну дату), використовуючи обчислену вартість капіталу.

Порівнюючи теперішню вартість очікуваних грошових надходжень із затратами (дисконтованими), оцінюють реальну ефективність (цінність) інвестицій.

Якщо теперішня (поточна) вартість надходжень від інвестицій вища, ніж затрати, то є підстави для реалізації даного інвестиційного проекту.

Під час оцінки інвестиційних проектів використовуються, окрім загальноприйнятих показників, специфічні, притаманні для оцінки інвестицій.

Найчастіше використовуються такі показники: чистий потік грошових засобів; період окупності інвестицій, чиста (нетто) теперішня вартість; внутрішня ставка (норма) доходу; індекс прибутковості.

Кожен з цих методів оцінки має свої переваги та недоліки. Тому в кожному конкретному випадку необхідна комплексна оцінка ефективності інвестиційних проектів з використанням усіх можливих методів з подальшими висновками на базі отриманих результатів.